

JAARVERSLAG 2013

Het jaarverslag van de vereniging Koninklijk Haarlems Mannenkoor Zang en Vriendschap over 2013 bestaat uit vier delen.

- . pagina 1-3 **Deel I Algemeen**. Dit deel bevat een totaalbeeld van het afgelopen jaar.
- . pagina 4-8 **Deel II Financieel**. Hierin wordt de begin- en eindbalans en de staat van baten en lasten weergegeven en toegelicht; het bevat de informatie waarover op grond van de statuten door het bestuur jaarlijks verantwoording moet worden afgelegd.
- . pagina 9-13 **Deel III Jaarverslagen commissies**. In dit deel worden het werk en de resultaten beschreven van de verschillende commissies die binnen het koor actief zijn.
- . pagina 13-15 **Deel IV Bijlagen**. Over een aantal onderwerpen is in dit deel meer gedetailleerde informatie opgenomen.

I ALGEMEEN

Optredens

Het bezoek van Koning Willem Alexander en Koningin Maxima aan Haarlem op 14 juni 2013 was voor het koor dit jaar een hoogtepunt. Het koninklijk paar, vergezeld van de Commissaris van de Koning, de heer Johan Remkes, en de burgemeester van Haarlem, onze ere-voorzitter, Bernt Schneiders luisterde naar het Noord-Hollandlied dat wij samen met de Koorschool van de Sint-Bavo ten gehore brachten. Het Noord-Hollandlied werd uitgevoerd in een speciaal voor de gelegenheid door Arno Vree gemaakt arrangement waarin ook De Klokken van Haarlem was verwerkt. De klokken van de grote kerk waren ook in het arrangement opgenomen. Duizenden belangstellenden op de Grote Markt en de kijkers van RTV-Noordholland hebben het optreden gezien en gehoord.

Het hele jaar heeft echter vooral in het teken gestaan van het op 16 november uitgevoerde concert "Zang en Vriendschap zingt Opera" met werken van onder andere Mozart, Beethoven, Orff en Verdi. Een bijna uitverkochte Grote Zaal van de Philharmonie heeft met groot enthousiasme gekeken en geluisterd naar ons koor, aangevuld met het speciaal voor de gelegenheid samengestelde vrouwenkoor, Het Promenade Orkest, pianist Gerrie Meijers en de solisten Fernand Bernadi, Daniël van Kessel, Rein Kolpa en Claudia Patacca. De uitvoering van delen van de onbekende opera Der Mond van Carl Orff was voor het publiek een verrassing, mede door de choreografische elementen die werden ingebracht en solo's door de eigen zangers van Zang en Vriendschap.

Het koor ontwikkelt steeds meer kwaliteit. In de voorronde voor het KNZV-concours heeft Zang en Vriendschap van alle deelnemende Noord- en Zuidhollandse koren de meeste punten behaald en mag daarom meedoen met de finale in april 2014 in Zwolle.

Dit jaar werd traditiegetrouw muzikaal meegewerkt aan de Dodenherdenking op 4 mei in de Grote Kerk. Ook zijn er tijdens het Korenlint, met wisselende kwaliteit, twee optredens geweest.

Leden

Het aantal zingende leden is dit jaar flink toegenomen. Ultimo 2013 bedroeg dit aantal 76, een toename van 8. Het koor zit hiermee weer op het niveau van 2006. Het was met name publiciteit rond de Open repetitie, in combinatie met het vooruitzicht mee te kunnen zingen met de opera-uitvoering (als lid of als projectzanger) en het direct kunnen volgen van een koorscholing, die een ongekend aantal nieuwe gezichten in onze zaal bracht. Van de 19 belangstellenden die zich begin januari meldden bij de open repetitie hebben er uiteindelijk 10

meegezongen met de opera en daarvan zijn er 9 lid geworden. In onderdeel IV bijlage B zijn de mutaties in het ledenbestand per partij opgenomen.

De gemiddelde leeftijd van de zingende leden is door de mutaties licht gedaald naar 67,5 jaar (was 67,7 jaar).

Concertreis Ierland

In 2014 geeft het koor een aantal concerten in Dublin. Voorbereidingen daarvoor hebben dit jaar plaatsgevonden. Er is veel belangstelling. Meer dan 50 zangers hebben te kennen gegeven mee te willen gaan.

Personalia

Op 25 januari 2013 is Ynze Keetlapper overleden. Ynze heeft tien jaar bij ons gezongen. Daarna is hij nog twee jaar als niet-zingend lid aan de vereniging verbonden geweest. Ynze werd 70 jaar.

Op 17 november overleed op 86-jarige leeftijd ons erelid Wim Mulder. Hij is in totaal 54 jaar lid geweest van Zang en Vriendschap, tot 1982 als zanger. Als bestuurder heeft hij grote verdiensten gehad en daarom is hem destijds het ere-lidmaatschap toegekend.

Op 8 december is op 81-jarige leeftijd Theo Ipenburg overleden. Theo is lid geweest van Zang en Vriendschap van 1979 tot 2009. Hij was actief in de vereniging en heeft onder meer deel uitgemaakt van de PR-commissie. Vanaf 2010 tot aan zijn dood heeft Theo het koor gesteund als Vriend van Zang en Vriendschap.

Repetities en koorscholing

De mooie resultaten bij ons optreden zijn niet verkregen met een gelijkblijvend aantal repetities. Naar de beleving van dirigent en muziekcommissie is de concentratie tijdens de repetities verbeterd en moet ook profijt zijn getrokken van het meer thuis studeren en het gebruik van de digitale voorzieningen die daarvoor beschikbaar zijn gekomen. Tweederde van het koor heeft inmiddels de koorscholing doorlopen die is aangeboden na de stemscreening in 2012. Begin 2014 komt de derde en laatste groep aan de beurt. Repetities zijn in 2013 iets beter bezocht dan in de jaren daarvoor (gemiddeld was 81% van de leden aanwezig, in 2012 was dat 79%). Details over het repetitiebezoek zijn opgenomen in onderdeel IV bijlage C.

Verenigingsleven

Er is een grote betrokkenheid van de leden bij het koor en er is sprake van een sterke verbondenheid. Dat is merkbaar aan het intensieve gebruik dat wordt gemaakt van de mogelijkheid om na afloop van de repetities nog wat na te praten. Ook dit jaar is er daarnaast veel aandacht gegeven aan "lief en leed" en er zijn weer tal van activiteiten georganiseerd, waaraan door velen werd deelgenomen. Een aantal commissies heeft echter nog behoefte aan versterking. Aan de leden is, met de leuze "meezingen is meedoen", een oproep gedaan meer te doen dan alleen zingen, en dat geldt ook voor bestuurstaken.

Vrienden van Zang en Vriendschap

Het overgrote deel van de vrienden heeft het Operaconcert dit jaar bijgewoond. De bijdragen van onze vrienden zijn verder benut voor de koorscholing. Het aantal vrienden (97 particulier vrienden en 7 bedrijven per ultimo 2013) is in de loop van het jaar stabiel gebleven. Dat geldt ook voor het aantal donateurs en concertabonnees.

PR

Met onze bijdrage aan het Koningsbezoek aan Haarlem, het concert Zang en Vriendschap zingt Opera en onze prestaties in de voorronde van het KNZV-concours, ondersteund door de nodige PR-activiteiten, heeft Zang en Vriendschap de nodige publiciteit gekregen. De leden zelf, geholpen door PR-materiaal, blijken steeds de belangrijkste succesfactor in de PR, vooral als het om kaartverkoop gaat. Het aantal door de Philharmonie zelf rechtstreeks verkochte kaarten voor het Operaconcert was een fractie van het totaal.

Renovatie Gebouw

Het Gebouw Zang en Vriendschap bestaat in 2015 honderd jaar. In twee etappen vindt vóór die tijd een renovatie plaats waarvan de eerste etappe in 2013 is gerealiseerd. Toiletten, hal en garderobe zijn aan de eisen van de tijd aangepast en moeten enkele tientallen jaren meegaan. In 2014 vindt een renovatie van de zaal plaats, inclusief het bargedeelte. De werkzaamheden worden voorbereid en begeleid door zangers van Zang en Vriendschap.

Beheer en exploitatie Gebouw

Ook het beheer en de exploitatie (verhuur, bar) van het gebouw vinden plaats door vrijwilligers. Naast zangers zijn er een tiental dames lid van de barploeg, terwijl ook het schoonhouden van het gebouw door deze groep

gebeurt. Het gebruik van de zaal is afgelopen jaar iets gedaald; met 193 keer verhuur ligt dit ongeveer op het tienjarig gemiddelde, wanneer daar de verhuur aan de Barbershoppers wordt afgetrokken. Het is de wens van het bestuur van Gebouw Zang en Vriendschap dat de zaal vaker wordt benut. Een (nog) groter beroep op vrijwilligers is daarvoor noodzakelijk.

Archief

Er is een begin gemaakt met het overbrengen van het archief van Zang en Vriendschap naar het Noord-Hollands Archief. Het behoud van waardevol historisch materiaal wordt daardoor beter gewaarborgd. De overdracht zal in 2014 worden afgerond.

Financieel

In 2013 is de contributie verhoogd naar een voor mannenkoren gemiddeld niveau van € 180 per jaar. Het Operaconcert was een groot succes. Aan een verbetering van de financiële positie van het koor heeft het echter niet bijgedragen: met name door achterblijvende subsidies resteerde een negatief saldo van ongeveer € 1600. Voor het overige bleven kosten en opbrengsten van het koor ongeveer in evenwicht.

Visie koor 2020

De ledenvergadering heeft de richting onderschreven die we moeten volgen op weg naar 2020 en verder. Het koor moet aantrekkelijker worden voor nieuwe zangers en financieel op eigen benen staan.

Om die twee doelen te bereiken wordt gestreefd naar een koor dat:

- minstens 90 zangers heeft en
- behoort de top-tien van mannenkoren in Nederland en daarom:
- nog meer aandacht heeft voor kwaliteit,
- meer optredens verzorgt, met mogelijkheid om ook in een kleinere samenstelling te zingen (“deelkoren”),
- regelmatig de mogelijkheid biedt voor zangers om een korte verbinding met het koor aan te gaan (scratch, projecten),
- meer samenwerkt, incidenteel of structureel, met andere koren en muziekgezelschappen en
- meer gebruik maakt van alternatieve financieringsvormen (bedrijvenvrienden, sponsoring).

De kern van het koor zal gevormd moeten blijven door een grote groep zangers die met meer dan alleen zingen bijdraagt aan de continuïteit van de koorgemeenschap.

Bestuur

In de Jaarvergadering is afscheid genomen van Ben van der Meij (“Mister Zang en Vriendschap”) als bestuurslid. Ben is 41 bestuurslid geweest. Hij werd al in 1993 tot erelid benoemd; de grote betekenis die hij ook in de jaren daarna heeft gehad werd gememoreerd.

Jos Geurts nam na een periode van vijf jaar afscheid.

Bert Koopman werd als nieuw bestuurslid gekozen.

In de nieuwe samenstelling behielden Jos van Belle, Frans van Kaam en Sander Ruitenbeek hun portefeuille. Jan Koet werd secretaris, Bert Koopman de PR-commissaris en tevens vice-voorzitter en Henk Bijvank kreeg de zorg voor projecten.

II FINANCIËEL

A. BALANS

Debet	31-12-2012	31-12-2013	Credit	31-12-2012	31-12-2013
Inventaris	€ 1,00	€ 1,00	R/C Het Gebouw	€ 655,15	€ 998,08
Concertkleding	<u>€ 4,55</u>	€ -	R/C Barbershoppers	<u>€ 1.121,03</u>	<u>€ 1.121,03</u>
<i>Totaal vaste activa</i>	€ 5,55	€ 1,00	<i>Totaal crediteuren</i>	€ 1.776,18	€ 2.119,11
Voorraad	€ 3.384,23	€ 3.077,98	Najaarsconcert	€ 862,30	€ 3.684,23
Contributies en bruikleen	€ -	€ 24,00	Vooruitontv. bedragen	€ 156,00	€ -
Overige vorderingen	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>	Kruisposten	€ -	€ -
<i>Totaal vorderingen</i>	€ 3.384,23	€ 3.101,98	Bruikleensom kostuum	€ 392,50	€ 474,50
			Verschuldigde kosten	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>
			<i>Totaal overige schulden</i>	€ 1.410,80	€ 4.158,73
ING	€ 3.135,72	€ 602,77	Reserv. Reiscommissie	€ 127,21	€ 9.582,22
ING reiscommissie	€ 127,21	€ 9.582,22	Reserv. Bijz. Concerten	€ 11.368,57	€ 6.968,57
Deposito	<u>€ 26.442,79</u>	<u>€ 32.087,02</u>	Reserv. Vrienden Z & V	€ 4.764,65	€ 4.267,99
<i>Totaal liquide middelen</i>	€ 29.705,72	€ 42.272,01	Resultaat boekjaar	€ 7.588,16-	€ 230,28
			Kapitaal per 1 jan	<u>€ 21.236,25</u>	<u>€ 18.048,09</u>
			<i>Totaal eigen vermogen</i>	€ 29.908,52	€ 39.097,15
Totaal activa:	€ 33.095,50	€ 45.374,99	Totaal passiva	€ 33.095,50	€ 45.374,99
	=====	=====		=====	=====
	=====	=		=	=
	=====				

Toelichting op de balans per 31 december 2013

Concertkleding

Zie bijlage I

Voorraad

Er is in het verslagjaar voor € 1.275,-- aan diverse cd's en boeken verkocht. Deze opbrengst is ten laste van de voorraad gebracht. Ook is dit jaar voor € 968,75 uitgegeven voor de aanschaf van de CD's van het Operaconcert. Dit verhoogt uiteraard de voorraad.

Banken

Dit zijn de saldi per balansdatum.

R/C "Het Gebouw"

Betreft door het Gebouw voor het Koor gedane uitgaven welke wel in de Verlies- en Winstrekening zijn opgenomen, maar nog aan het Gebouw moeten worden betaald.

Barbershoppers

Dit bedrag is slechts in bewaring gegeven aan de penningmeester van Zang & Vriendschap en behoort derhalve niet tot het vermogen van het koor. Dit bedrag is afgestemd met de penningmeester van de Barbershoppers en zal gestort worden ten gunste van de Ierlandreis.

Najaarsconcert

Dit is het saldo van de inkomsten en uitgaven van het Operaconcert tot eind 2013. De kosten van de huur van de Philharmonie ad € 8.245,70 moeten hier nog vanaf en de bijdrage van Het Gebouw en de dubbeltjes van het 4e kwartaal 2013 samen totaal € 2.933,40 komen er nog bij. Het resterende verlies van ca. € 1.600,-- zal worden betaald uit de post Res. Bijz. Concerten.

Vooruit ontvangen bedragen

Dit betreft het saldo aan reeds ontvangen contributie over het jaar 2014 en nog te ontvangen . contributie over 2013.

Bruikleensom kostuum

Hierop zijn de gestorte bedragen door nieuwe leden geboekt in verband met aanschaf van kostuums en is de vrijval ad € 206,-- verantwoord. Ook is een bedrag van € 72,-- teruggegeven aan Paul van de Pol die in 2013 is gestopt.

Reservering Reiscommissie

Dit bedrag komt overeen met de saldi van de Postbank rekeningen welke op naam staan van ons koor inz. Reiscie.

Reservering Vrienden Z & V

We hebben het afgelopen jaar € 5.206,-- binnengehaald aan bijdragen van vrienden. Hieruit is voor € 2.975,-- aan kaartbijdrage voor het Operaconcert betaald, heeft een vriendin dubbel betaald wat we hebben teruggeboekt, is er voor € 118,04 aan diverse onkosten in rekening gebracht, voor € 873,93 bijgedragen aan de kosten van de koorscholing en zijn de zwarte overhemden ad € 1.695,69 betaald.

Resultaat boekjaar

Zie onderdeel B hierna.

Algemeen

De oorzaak van de mutatie van ca. € 12.300,-- in de totalen aktiva en passiva komt voor het grootste deel door de ontvangen bijdrage voor de Ierlandreis ad € 9.500,-- en de toename van het saldo van het Najaarsconcert per balansdatum met € 2.800,--.

B. RESULTATENREKENING 2013

	werkelijk 2013	begroot 2013	werkelijk 2012
Baten			
Advertenties	€ 435,00	€ 420,00	€ 180,00
Bijzondere baten	€ 193,63	€ 1.440,00	€ 1.449,33
Concerten	€ 620,00	€ 420,00	€ 6.855,28
Contributies	€ 14.058,50	€ 13.600,00	€ 11.119,00
Donaties	€ 500,00	€ 155,00	€ 160,00
Subsidies	€ 2.029,27	€ 2.510,00	€ 2.782,06
Rente	€ 644,23	€ 500,00	€ 506,14
Vomar	€ 126,01	€ 100,00	€ 95,79
Vrijval waarborgsommen	<u>€ 206,00</u>	<u>€ 160,00</u>	<u>€ 192,00</u>
	€ 18.812,64	€ 19.305,00	€ 23.339,60
	=====	=====	=====
Kosten			
Abonnementen/contributies	€ 916,00	€ 840,00	€ 923,08
Activiteiten	€ 971,15-	€ 315,00-	€ 224,80-
Administratiekosten	€ 68,97	€ 90,00	€ 88,03
Afschrijving concertkleding	€ 4,55	€ 5,00	€ 16,19
Bankkosten	€ 174,33	€ 190,00	€ 173,75
Concerten	€ 2.606,12	€ 1.200,00	€ 11.570,66
Drukwerk	€ 679,23	€ 600,00	€ 598,70
Zaalhuur	€ 2.928,00	€ 3.200,00	€ 3.219,00
Overige algemene kosten	€ 538,55	€ 700,00	€ 1.137,68
Secretariaat	€ 154,20	€ 125,00	€ 134,00
Representatiekosten	€ 731,75	€ 770,00	€ 894,63
Verenigingsblad	€ 1.041,37	€ 1.600,00	€ 2.484,10
Werk door derden	€ 9.710,44	€ 10.300,00	€ 9.912,74
Resultaat	<u>€ 230,28</u>	<u>€ -</u>	<u>€ 7.588,16-</u>
	€ 18.812,64	€ 19.305,00	€ 23.339,60
	=====	=====	=====

Toelichting op de resultatenrekening 2013

Algemeen

We hebben het afgelopen jaar afgesloten met een positief resultaat van € 230,28, een verschil van ruim € 7.000,- t.o.v. 2012. Oorzaak de beheersing van de concertkosten.

Posten met een duidelijke afwijking t.o.v. de begroting worden hieronder toegelicht.

Baten

Bijzondere baten en lasten

Betreft uitsluitend de opbrengst van de Anjercollecte. We hebben dit jaar geen bijdrage gekregen uit de Loterij van Piet (Han). Normaal was dat € 500,-.

Concerten

Betreft bijdrage van de Zorggroep Reinalda ad € 250,- voor het kerstconcert in december 2012 en de eigen bijdragen voor de bus naar Alphen.

Donaties

Vanwege het Operaconcert is een aparte mailing uitgegaan naar de donateurs, tien in totaal. Dit heeft geresulteerd in een verrassende bijdrage van deze groep mensen van € 50,-- gemiddeld, met een uitschieter omhoog van € 140,-- en naar beneden van € 15,--. Mooi toch!

Rente

Door de geweldige kaartverkoop hebben we € 20.000,-- extra kunnen stallen op de spaarrekening. Zie ook de balans. Daardoor hebben we meer aan rente kunnen genereren dan begroot.

Vomar

Een prachtig resultaat van de oproep een jaar geleden. Nieuwe spaarders zijn natuurlijk van harte welkom. Ik denk hierbij ook aan de nieuwe leden. Heeft u een KIC-kaart meld het aan Cor de Groot en alles komt in orde.

Vrijval waarborgsommen

Dit is de som van de bedragen welke niet meer in reserve gehouden hoeven te worden. Zeg maar de afschrijving op de concertkleding.

Kosten**Activiteiten**

Hierop worden de kosten en opbrengsten van de verschillende activiteiten van de Activiteiten Commissie geboekt. Deze waren dit jaar de oudejaarsavond, fietspuzzeltocht en de rommelmarkt. Deze laatste heeft een netto-opbrengst gehad van € 1.010,--. Ook de oudejaarsavond had een positieve bijdrage van € 80,--. De fietspuzzeltocht koste per saldo € 120,--.

Administratiekosten

We waren helemaal door de enveloppen heen. De kosten daarvan is het saldo.

Concerten

Dit zijn o.a. de honoraria voor Arno voor het kerstconcert in het Reinalda huis in 2012, het bezoek van het koninklijk paar, het concours in Alphen samen met pianiste Lennie Kerkhof en de dodenherdenking en het Korenlint samen met Gerrie Meijers. Tevens is hier de betaling van de bus naar Alphen onder verantwoord en het drankje na de overwinning.

Drukwerk

Betreft diverse drukwerk voor de concerten en overige activiteiten van het Koor.

Overige Algemene Kosten

Hieronder zijn de volgende kosten geboekt: Twee advertenties voor het Operaproject, het lijstje om de foto's van het koninklijk paar en de vergaderkosten van het bestuur en sommige commissies. Het geheel ver binnen het begrote bedrag en ruim de helft minder dan vorig jaar.

Verenigingsblad

In dit totaal zit alleen al aan porto een bedrag van € 630,--. Dit is meer dan de helft van de totale kosten. Gelukkig staan daar de advertentie opbrengsten weer tegenover en die zijn € 435,--. Het verenigingsblad blijft het Koor echter geld kosten. Een eventuele verdere digitalisering zou te overwegen zijn, zij het dat dan de advertentieopbrengsten misschien weer minder zullen worden.

C. OVERIGE FINANCIËEL

Binnen de vereniging zijn er nog twee financiële stromen, enerzijds de pot van de lief- en leedcommissie (zie onderdeel III E) , gevoed door de wekelijkse collecte en met attenties aan de uitgavenkant en anderzijds de

stroom die de "loterij van Piet" als inkomende bron heeft. De inkomsten van deze loterij worden afgedragen aan de penningmeester, onder aftrek van verenigingsuitgaven die uit deze kas worden betaald. Peter Kemper beheert deze stromen.

Financieel verslag Lief en Leed:

1 januari 2013 was er in kas	€	43,88
inkomsten 38 weken		1.152,85
uitgaven		<u>- 1.068,09</u>
1 januari 2014 is er in kas	€	128,64

Financieel verslag "Loterij van Piet":

1 januari 2013 was er in kas	€	181,64
Inkomsten loterij Piet van Meurs		550,00
Uitgaven Drukwerk Opera-uitvoering		<u>- 190,70</u>
1 januari 2014 is er in kas	€	540,94

Leden van de vereniging kunnen lid worden van de Vereniging Rots in Zee. De geldstromen binnen de Vereniging Rots in Zee vallen buiten verantwoordelijkheid van het bestuur van het Koninklijk Mannenkoor Zang en Vriendschap.

III COMMISSIES

A. MUZIEKKOMMISSIE

1. Samenstelling van de commissie

Gedurende het verslagjaar hebben Jos van Moorten en Ben van der Meij zich uit de commissie teruggetrokken en zijn Ben van der Putten en Sander Ruitenbeek tot de commissie toegetreden.

Jos van Belle heeft de functie van voorzitter neergelegd en hij werd opgevolgd door Almast Diedrich. Daardoor ziet de muziekcommissie er op 31 december 2013 als volgt uit:

Almast Diedrich	namens de bassen (voorzitter en koormeester)
Wil Tremonti	namens de bassen (secretaris)
Sander Ruitenbeek	namens het bestuur
Jos Van Belle	namens het bestuur als Commissaris Muziek (tot 1 januari 2014)
Arno Vree	in zijn functie als dirigent
Wim de Kwant	namens de 2 ^e tenoren
Huub Elzerman	namens de 2 ^e tenoren
Ben van der Putten	namens de 2 ^e tenoren

De commissie was en is dringend op zoek naar aanvulling vanuit de rangen van de eerste tenoren en baritons. Leden uit andere stemgroepen met een brede muzikale belangstelling zijn echter ook als lid welkom.

2. Werkzaamheden van de commissie

In het verslagjaar is de commissie zeven keer bijeen geweest. Op 27 mei voor het jaarlijks overleg met het bestuur. De andere vergaderingen vonden plaats op 28 januari, 4 maart, 8 april, 8 juli, 23 september en 25 november. De commissie behandelde, in adviserende of besluitvormende zin, de navolgende onderwerpen:

- * De functieomschrijving, taakverdeling en samenstelling van MC. Dit aan de hand van het huishoudelijk reglement annex de voorstellen van Arno Vree en Sander Ruitenbeek op dat punt. Het onderwerp is ook besproken tijdens de bijeenkomst met het voltallige bestuur.

Dat heeft er o.m. toe geleid dat het bestuur via de voorzitter q.q. zitting heeft in de commissie en dat de dirigent eveneens q.q. lid van de commissie wordt (waarvoor het HHR nog aangepast zal moeten worden).

Na het terugtreden van Ben van der Meij werd Almast Diedrich tot koormeester benoemd met Jos van Belle als plaatsvervangend koormeester (tot 1 januari 2014).

- * Een lange termijnvisie in de vorm van een notitie waarin de muzikale activiteiten voor de periode 2014-2018 worden geschetst.

- * Een auditie voor koorsolisten.

- * Het vooraf screenen en evalueren van de omstandigheden waaronder een uitvoering plaatsvindt.

- * Het standaard achteraf evalueren van alle uitvoeringen.

- * De wens om als MC een bindend advies uit te kunnen brengen voordat uitvoeringen worden toegezegd.

- * Het advies om alle repetities met pianobegeleiding te ondersteunen.

- * Het besluit om elke repetitie op de laatste maandag van de maand werken uit het basisrepertoire door te nemen.

In praktisch-organisatorische zin heeft de commissie zich intensief bezig gehouden met een zestal uitvoeringen (zie onderstaand overzicht van de uitgevoerde werken). Activiteiten die geheel, grotendeels of deels door leden van de muziekcommissie in dat verband zijn verricht:

- *Contacten opbouwen en onderhouden met organiserende instanties.

- *Het bepalen van de (volgorde van) de uit te voeren werken.

- *Engageren van solisten, gastkoren en begeleidende instrumentalisten.

- *Inspecteren en reserveren van de uitvoeringslocaties.

- *Het opstellen van de Wie,Wat,Waar voorafgaand aan iedere uitvoering.

- *Kopiëren, verspreiden, systematiseren, innemen en archiveren van bladmuziek.

- *Het produceren van diverse vormen van studiemateriaal voor thuisstudie.

- *De vertaling inclusief de fonetische weergave van de teksten van het operaconcert.

- *De organisatie van de studiedag "Opera".

*Bijdrage aan de diavoorstelling en het programmaboekje voor het operaconcert.

*Overleg met leden van de reiscommissie m.b.t. de concertreis 2014.

3. Uitvoeringen

Het koor heeft in 2013 een zestal optredens verzorgd. Een overzicht van deze optredens met de datum, de locatie, de gelegenheid en de gezongen werken is opgenomen in onderdeel IV bijlage A.

B. REISCOMMISSIE

De commissie bestond voor het achtste achtereenvolgende jaar uit de heren Diedrich, Wijnberg en Ruitenbeek. De organisatie van deze reis is begonnen met een oriëntatie op de potenties die aanwezig waren in ons bestand van substantiële mogelijkheden.

Na een eerste bezoek van de reiscommissie in 2012 naar Dublin is eigenlijk meteen dit reisdoel voorgelegd aan het bestuur. Na ampele overwegingen heeft het bestuur met deze keuze ingestemd.

Doorslaggevende redenen waren het feit dat er veel te zien is en veel te zingen valt. Bij de organisatie is nauw samengewerkt met reisbureau Pelikaan te Zevenbergen.

De commissie heeft het volgende programma samengesteld:

29 mei, Brú na Bóinne, een muzikale verrassing in een zeer bijzondere entourage

30 mei, Lunchconcert in Christ Church Cathedral

31 mei, concertje in de bandstand van het park St. Stephen's Green

31 mei, Ierse avond in Arlington hotel

1 juni, begeleiding tijdens kerkdienst in St. Ann's Church

Uiteraard is tussendoor ruimschoots de gelegenheid om de zang en vriendschapsbanden aan te halen.

Het gehele programma is op de website van het koor beschikbaar gesteld. Ook zal in januari een voorlichtingsmiddag worden gehouden. De deelnemers zullen voor en tijdens de reis via het blad **YOHGE** op de hoogte worden gehouden. Met behulp van subsidies van het koor en van de vereniging Het Gebouw Zang & Vriendschap en bijdragen van de Barbershoppers, van een bevriende bierbrouwer en van zingende schakers is het mogelijk deze reis beneden kostprijs aan te bieden.

De commissie heeft twee keer vergaderd onder natte omstandigheden en heeft veelvuldig contacten met elkaar, met het reisbureau en met de betrokkenen in Ierland onderhouden.

Middels een kleine 250 e-mailberichten is over deze reis gecommuniceerd.

Het aantal deelnemers zal 93 bedragen waarvan ruim 50 zangers die goed over de partijen zijn verdeeld.

Met het oog op de volgende reis in 2017 heeft de commissie zich ten slotte in dit verslagjaar gebogen over de volgende reis. Een eerste oriëntatie in Catalonie Spanje vindt plaats midden 2014.

C. ACTIVITEITENCOMMISSIE

De activiteitencommissie bestond uit de volgende leden: Jos van Belle, Gerard Bonke, Han van Daalen, Paul van Hout, Wim de Kwant, Ben van der Meij en Jan van de Weegh. In de loop van het jaar heeft Ben van der Meij zich om gezondheidsredenen moeten terugtrekken als actief lid, maar staat ons nog steeds bij door met ons mee te denken. Voor Jos van Belle was dit het laatste jaar. Hij heeft aangegeven vanaf 2014 niet meer voor de commissie beschikbaar te zijn.

Bij de vaste activiteiten als Oudejaarsavondviering, Nieuwjaarsreceptie, de kerstversiering van de zaal, de toch nog onverwachte Rommelmarkt en het jaarlijkse Biljarttoernooi, hebben we ons in 2013 weer kunnen uitleven.

Wij danken de leden die ons daarbij hebben geholpen, en hopen in de toekomst op meer hulp van (nieuwe) leden.

D. PR-COMMISSIE

Inleiding

Het idee uit 2012 om het begrip projectzingen te introduceren is in 2013 zeer succesvol gebleken. In 2013 heeft de PR vooral veel inspanning verricht ter voorbereiding op de opera-uitvoering en de opbouw van een nieuwe organisatie. Voor wat betreft de vrienden heeft het accent gelegen op het onderhouden van de relatie met de bestaande vrienden.

Projectzangers

De projectzangers zijn, dank zij het bestuursbesluit om stemvorming, operaconcert en tijdelijke deelname te combineren geïnteresseerd geraakt om naar Zang & Vriendschap te komen. Op 7 januari kwamen 19 zangers de deur binnen en rond de helft heeft actief aan het Operaconcert meegedaan.

Organisatie

De PR kreeg te maken met een wisseling van de wacht op het gebied van de eindverantwoordelijkheid. Jan Koet heeft tot medio 2013, met Peter Kemper, Peter Teijmant en Bert Koopman, de PR aangevoerd. Daarna nam Bert Koopman het stokje over.

Vanaf augustus 2013 is de PR uitgebreid en als volgt georganiseerd:

- Relatiebeheer: Aad van de Stoop en Peter Teijmant (verpleeg- en verzorgingshuizen)
- Mediabeleid: Rick van de Burg en Theo Bonsen
- Huisstijl: Rick van de Burg
- Beheer Materiaal: Peter Teijmant en Peter Kemper
- Vrienden: Peter Kemper en Aad van de Stoop (zakelijke vrienden)
- Website: Bert Koopman

Daarnaast heeft Wouter van de Veer te kennen gegeven daar waar het kan ondersteuning te verlenen.

Operaconcert

De werkzaamheden van de PR zijn in 2013 voor een belangrijk gedeelte in beslag genomen door het Operaconcert op 16 november van het verslagjaar.

De activiteiten behelsden voornamelijk de volgende onderwerpen:

- Posters en flyers: ontwerp, aanmaak, leverancier (keuze, onderhandeling), verspreiding
- Roll-banners: logo ontwerp, aanmaak, leverancier
- Website: aanpassing
- Videoregistratie: voorbereidingen en realisatie
- Fotoregistratie: voorbereidingen en realisatie
- Facebook: vernieuwing en aanpassing

Vrienden

Eind 2013 heeft Zang & Vriendschap 97 particuliere vrienden en 7 zakelijke vrienden

De vrienden zijn, naast de reguliere activiteiten van ons koor, tevens in het verslagjaar geïnformeerd over het optreden van ons koor tijdens het bezoek van het Koningspaar aan Haarlem. Tot onze vreugde hebben vele vrienden ons Operaconcert bijgewoond en naar wij begrepen hebben er ook velen met plezier van genoten.

Vergaderingen

De PR is in het verslagjaar maandelijks bij elkaar gekomen en in het laatste halfjaar om de 2 / 3 weken. De vergaderdag was regulier een dinsdag en duurde maximaal 2 uur.

Overige onderwerpen, waar in 2013 een begin mee is gemaakt en in 2014 bespreekpunten worden:

- Aankleding hal van het Z&V gebouw
- Voorbereidende activiteiten voor het muzikale jaar 2014
  - Westlands Mannenkoor/ Zang & Vriendschap
  - Serious Request
- Huisstijl: consequente doorvoering van gekozen stijl
- Ideeën m.b.t. het 100-jarige gebouw
- Reclame materiaal Z&V
- Open Repetitie

E. BARCOMMISSIE

Hoewel het beheer en de verhuur van de zaal onder de vereniging "Vereniging Het Gebouw Zang en Vriendschap" valt is het zinvol om, gelet op de betrokkenheid van het koor bij de exploitatie en resultaten, melding te maken van het reilen en zeilen van de barcommissie.

Barcommissie

De taakverdeling binnen de barcommissie is ten opzichte van het vorig jaar niet gewijzigd; dus is de taakverdeling als volgt:

- Annie de Groot coördineert samen met Jos de barbezetting.
- Jos Van Belle, die de inkopen en verslaggeving altijd al heeft verzorgd is ook verantwoordelijk voor de incidentele verhuur en heeft daardoor nauw contact met de, veelal terugkomende, huurders van de zaal.

Gebruik van de zaal

Het afgelopen jaar is de zaal 193x gebruikt. Details over het gebruik van de zaal in 2013 en voorgaande jaren zijn opgenomen in onderdeel IV bijlage D. Vergeleken met 2012 is dit een flinke terugval. Natuurlijk is het stoppen van de Barbershoppers een van de redenen voor het lagere aantal. Echter ook de incidentele verhuur aan andere (kleine) gezelschappen loopt terug. Er zijn 5 contracten minder afgesloten en enkele huurders kwamen nog maar 1x i.p.v. 2 of 3x

Barbezetting

De zaal verhuren is belangrijk, maar het houdt wel in dat er ook mensen bereid moeten zijn om achter de bar plaats te nemen, stoelen klaar te zetten, koffie te verzorgen en zo meer. Gelukkig hebben we een enthousiaste ploeg "barmedewerkers" zonder wie ook de barcommissie niet kan functioneren.

In alfabetische volgorde: Ria Baars, Jos Van Belle, Thea Van Belle, Han van Daalen, Annie de Groot, Cor de Groot, Wim Harskamp, Jannie Hilferink, Aaltje IJff, Marjan van de Manakker, Coby van Meurs, Piet van Meurs, Els van Riel, Els Ruigrok, Rob Ruigrok, Hanneke Schipper, Martin Schipper. Helaas heeft Jannie Hilferink om gezondheidsredenen moeten besluiten om te stoppen met de bardiensten. Ook Coby van Meurs heeft besloten om niet meer om maandag bardienst te draaien. Gelukkig verzorgt zij samen met Piet nog wel elke woensdag het kopje koffie en/of het drankje voor de leden van de COV.

Net als de andere jaren doe ik ook nu weer een beroep op de leden en/of hun familieleden om zich aan te melden als barmedewerker. Het zou heel prettig zijn wanneer de ploeg verder kan worden uitgebreid, want met name de invulling van de bardiensten in het weekeinde komt vaak op de zelfde mensen neer, maar ook voor de maandag is er nog dringend aanvulling nodig. Gelukkig heeft m.i.v. 2014 de dochter van Piet Scholten zich aangemeld als medewerkster. We heten Els Hemelrijk van harte welkom en hopen dat zij lang bij ons wil blijven.

Omdat de inkoper zelf nog steeds geen rijbewijs heeft, was het ook het afgelopen jaar weer zeer prettig dat Rob Ruigrok wekelijks beschikbaar was om met zijn auto als vervoerder te fungeren.

Dank

Alle medewerkers hartelijk dank voor uw inzet het afgelopen jaar.

F. LIEF- EN LEEDCOMMISSIE

De commissie bestaat uit de leden Piet van Meurs en Peter Kemper.

Het afgelopen jaar zijn er zieken bezocht met een fruitmand of bloemen, verjaardagskaarten gestuurd, jubilarissen bezocht en kerststukjes rond gebracht. Er zijn 34 mensen bezocht. Onze hartelijke dank voor uw giften in de wekelijks rondgaande collectezak.

G. BOUWCOMMISSIE

In 2013 is de eerste fase van een grondige renovatie van het gebouw afgerond. Onder begeleiding van de Bouwcommissie zijn in de zomer de toiletruimten voorzien van nieuw sanitair, verlichting en betegeling, zijn plafonds en wanden in de hal onderhanden genomen en is ook de garderobe opgeknapt. Dit deel van het gebouw is daarmee aangepast aan de eisen van deze tijd. Er is een grote investering gedaan die veel inspanning heeft gekost, ook van de Bouwcommissie. Deze investering was echter noodzakelijk in het licht van de wens om het gebouw in de toekomst meer te benutten en het behoud van de gebruikswaarde van het pand.

Minder zichtbaar, maar ook niet minder belangrijk, is een goed functionerend dak. Met het vernieuwen van de overkapping van de lichtstraat moet de lichtdoorlaat zijn verbeterd en, nog belangrijker, een einde komen aan de lekkages.

Ook kleinere operaties hebben de Bouwcommissie flink beziggehouden: een lekkage in de kelder, onderhoud aan de buitenmuren (ook in verband met risico op binnenkomen van regenwater) en diverse reparaties.

De bouwcommissie, die evenals de Barcommissie opereert onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de Vereniging Het Gebouw Zang en Vriendschap, bestond uit Wichard Bos, Jos Geurts, Jan Kwak en René Vestering.

IV BIJLAGEN

A. OPTREDENS EN UITGEVOERDE WERKEN

Het eerste optreden in 2013 was op zaterdag **23 maart**. In de Maranathakerk, Raadhuisstraat 82-84, 2406 AP Alphen a/d Rijn werd deelgenomen aan de Holland Korendag 2013. Deze korendag gold als voorronde voor de grote finale van het KNZV-concours in Zwolle dat in maart 2014 wordt gehouden.

Programma:

1. Softly as I leave you	H. Shaper *) (Inzingnummer)
2. Pater Noster	A. de Klerk
3. Ave Maria	Z. Kodaly
4. Goin' home	A. Dvořák *)
5. Yea, cast me from heights of the mountain	E. Elgar
6. The lost Chord	A. Sullivan *)

*) Begeleiding door Lennie Kerkhoff op piano

Zoals elk jaar verleende het koor op vrijdag **4 mei** medewerking aan de herdenkingsbijeenkomst in de Grote- of St.Bavokerk

Programma:

1. Goin' home	A. Dvořák
2. Pater noster	A. de Klerk
3. La Vergine	G. Verdi (soliste Charlotte Riedijk)
4. Ave Maria	Z. Kodály

Samenzang: Wilhelmus (eenstemmig)

Op vrijdag **14 juni** brachten Koning Willem Alexander en Koningin Maxima een bezoek aan Noord Holland en kwamen dus ook naar Haarlem. Door onze erevoorzitter was gevraagd of Zang & Vriendschap het Koningspaar wilde toezingen. Op de Grote Markt werd daartoe een podium gebouwd waarop de zangers van Z&V en van de Koorschool Haarlem konden plaatsnemen om het koningspaar toe te zingen.

Programma

Haarlem, Haarlem
We will rest a while

Samen met de kinderen van de koorschool en de stadsbeiaardier

Noord-Hollands Volkslied

De deelname aan het Korenlint op zaterdag **14 september** bestond, zoals gebruikelijk, uit twee optredens. Het eerste optreden was in de Nieuwe Kerk, Nieuwe Kerkplein 36.

Door diverse oorzaken, waaronder een slechte en te gehaaste opstelling, is dit optreden niet van een kwaliteit geweest die van Zang & Vriendschap mag worden verwacht.

Programma:

- Softly as I leave you (uit het hoofd) *)
- Zum Gloria (uit het hoofd)
- Zum Sanctus (uit het hoofd)
- O Isis und Osiris (uit het hoofd) *)
- Chor der Gefangenen ("Oh, welche Lust") *)
- Lost Chord *)

Voor het optreden in de Lutherse Kerk in de Witte Herenstraat 22 was het koor erop gebrand revanche op zichzelf te nemen en mede doordat eenieder zeer geconcentreerd was, kan met voldoening op dit tweede optreden worden teruggekeken.

Programma:

- O Isis und Osiris (uit het hoofd) *)
- O süßer Mond *)
- Goin' home *)
- Ave Maria
- Pater noster
- Dir Seele des Weltalls *)

*) Bij deze werken werd het koor begeleid door Gerrie Meijers op piano.

Het laatste optreden in 2013 was tevens het grootste en daardoor is ook de meeste repetitietijd in de instudering van deze werken gaan zitten.

Op zaterdag **16 november** werd onder de titel "Zang & Vriendschap zingt Opera" in de Grote zaal van de Philharmonie een optreden verzorgd. Omdat een operaconcert zonder vrouwenkoor eigenlijk niet kan is aan de soliste Claudia Patacca gevraagd of zij uit haar conservatoriumleerlingen een vrouwenkoortje kon samenstellen. Uiteindelijk hebben 11 jonge vrouwen met geschoolde stemmen het opgenomen tegen en samengewerkt met een mannenkoor van 80 personen. Met begeleiding van Het Promenade Orkest, Gerrie Meijers op orgel, de sopraan Claudia Patacca, de tenoren Daniël van Kessel en Rein Kolpa en de bas Fernand Bernadi werd voor een praktisch uitverkochte zaal het volgende gevarieerde programma gebracht:

uit Die Zauberflöte van Wolfgang A. Mozart

- **O Isis und Osiris** Fernand Bernadi en Z&V
- **Alles fühlt der Liebe Freuden** Rein Kolpa
- **In diesen heil'gen Hallen** Fernand Bernadi
- **O Isis und Osiris, welche Wonne** Z&V

uit Der Mond van Carl Orff

- **Vorzeiten gab es ein Land** Daniël van Kessel
- **Was ist das?** Daniël van Kessel, Fernand Bernadi en Z&V
- **Der Mond ist fort!** Het Vrouwenkoor en Z&V
- **Wenn ihr nachts aus der Taberne** Fernand Bernadi, Het Vrouwenkoor en Z&V

uit Rusalka van Antonín Dvořák

- **Měsíčku na nebi hlubokém** Claudia Patacca

uit Die lustigen Weiber von Windsor van Otto Nicolai

- **O süsßer Mond, o holde Nacht** Z&V

uit Fidelio van Ludwig van Beethoven

- **O welche Lust** Rein Kolpa, Fernand Bernadi en Z&V

uit Die Zauberflöte van Wolfgang A. Mozart

- **Die strahlen der Sonne vertreiben die Nacht** Fernand Bernadi, Het Vrouwenkoor en Z&V

PAUZE

uit La Forza del destino van Giuseppe Verdi

- **Sinfonia**
- **Madre pietosa Vergine** Claudia Patacca en Z&V
- **Il Santo nome de Dio** Fernand Bernadi en Z&V
- **La vergine degli Angeli** Claudia Patacca en Z&V

uit La Traviata van Giuseppe Verdi

- **Lunge da lei per me non v'ha diletto** Rein Kolpa
- **De' miei bollenti spiriti** Rein Kolpa
- **Noi siamo zingarelle** Claudia Patacca, Fernand Bernadi en Het Vrouwenkoor
- **Di madride noi siamo mattadori** Claudia Patacca, Rein Kolpa, Het Vrouwenkoor en Z&V

Toegift **Brindisi**

Claudia Patacca, Rein Kolpa,
Het Vrouwenkoor en Z&V

B. ONTWIKKELING LEDENBESTAND

Ledenaantal	1-1-2013	Erbij	Eraf	31-12-2013
1 ^e tenoren	11	3	1	13
2 ^e tenoren	17	3	0	20
Baritons	21	3	1	23
Bassen	19	2	1	20
Zingende leden	68			76
Niet zingende leden	4	0	1	3
Ereleden (niet zingend)	4	1	1	4
Ereleden (zingend) PM	3	0	1	2
Totaal aantal leden	76			83

C. REPETITIEBEZOEK

2013	Aanwezig	Ziek	Niet gemeld afwezig	Gemeld afwezig	Vakantie
1e tenoren	84%	1%	5%	7%	3%
2e tenoren	84%	3%	3%	5%	5%
Baritons	78%	3%	5%	6%	8%
Bassen	83%	3%	5%	5%	5%
Totaal 2013	81%	4%	5%	6%	5%

D. ZAALVERHUUR

Huurder	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Z&V Repetities	12	11	9	12	44	41	42	47	53	43	40	42	52	46
Z&V Stemvorming	8				8	9	-	6	-	-	6	5	-	6
Z&V Diverse	7	2	2	4	15	15	18	17	15	16	21	18	15	20
OVK Repetities	11	12	5	12	40	44	43	42	43	42	43	45	42	41
COV Repetities	12	13	7	13	45	44	43	44	46	45	42	45	40	43
BBS Repetities					0	12	42	37	41	40	43	40	35	34
Knipkaartkoor	3	2	1	3	9	8	9	9	8	7	9	8	9	9
Italiaanse avond					0	0	-	-	-	-	5	10	9	4
Con Tutti	3	3	1	2	9	8	8	7	8	7	7	-	-	-
Repetitie overige	1	4	1	1	7	9	5	13	3	3	3	3	3	2
Concerten		4	4	4	12	15	17	18	13	15	8	8	6	7
Diverse verhuur	2		1	1	4	12	7	7	9	9	4	10	13	8
Totaal	59	51	31	52	193	217	234	247	239	227	231	234	224	220